

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk

3272222-1017922-NC19

Bijlagen

1

Uw brief

13 oktober 2021

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 3 november 2021
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Van Haga (Groep Van Haga) over uitblijven resultaten onderzoek mondkapjesdeal (2021Z17847 ingezonden 13 oktober 2021).

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Paul Blokhuis

Antwoorden op Kamervragen van het lid Van Haga (Groep Van Haga) over uitblijven resultaten onderzoek mondkapjesdeal (2021Z17847 ingezonden 13 oktober 2021).

Vraag 1.

Bent u bekend met de berichten 'Stichting Sywert van Lienden schrappt beloftes over financiële verantwoording', 'Onderzoek naar deal VWS met Van Lienden gaat langer duren' en 'Topambtenaar VWS gaf telefonisch akkoord voor 100 miljoen aan Van Lienden' 1) 2) 3)

Antwoord op vraag 1.

Ja.

Vraag 2.

Wat vindt u van het feit dat de stichting van Sywert van Lienden beloftes over financiële verantwoording heeft geschrappt? Kunt u een toelichting geven?

Antwoord op vraag 2.

De stichting Hulptroupen Alliantie (HA) is verantwoordelijk voor de informatie die zij plaatst op haar website.

Vraag 3.

Deelt u de mening dat ministers inzake integriteit de schijn niet tegen moeten hebben? Zo ja, bent u zich bewust van het feit dat de ambtelijke staf van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een telefonische hotline met partijgenoot Sywert van Lienden had?

Antwoord op vraag 3.

Zoals eerder aangegeven in de beantwoording van Kamervragen op 1 juni jl. door de toenmalig minister voor Medische Zorg en Sport (hierna: MZS) is er op 10 april 2020 contact geweest tussen de politiek adviseur van de minister van VWS en de heer Van Lienden. In deze beantwoording is aangegeven dat dit contact plaatsvond vanwege het bericht van de heer Van Lienden dat hij mondkapjes had geleverd aan een zorgorganisatie die eerder aan de overheid waren aangeboden, maar dat die daarop niet zou zijn ingegaan. In dezelfde beantwoording van Kamervragen is ook genoemd dat de vraag hoe en bij wie een aanbod voor persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) kon worden aangedragen dagelijks werk was voor vele medewerkers van het ministerie van VWS. Zo ook voor de politiek adviseur van de minister van VWS (als medewerker van het ministerie). Al deze aanbiedingen zijn onder verantwoordelijkheid van de toenmalig minister voor MZS zorgvuldig bekeken en waar relevant in behandeling genomen.

Vraag 4.

Waarom laat het onderzoek van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport naar de mondkapjesdeal zo lang op zich wachten?

Antwoord op vraag 4.

In mijn brieven op 15 september jl.¹ en 25 oktober jl.² heb ik toegelicht waarom het onderzoek meer tijd kost dan verwacht. Het gaat hier om elementen zoals het eigenaarschap van de data van het LCH en de overdracht van de data van het ministerie naar het onderzoeksbureau die zorgvuldig dient te geschieden en te voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving (waaronder de privacywetgeving). Partijen die gevraagd worden data over te dragen, dienen deze te toetsen aan de privacywetgeving op onder meer de proportionaliteit en de subsidiariteit voordat de data kunnen worden gedeeld. Het gaat dus om een complex datalandschap met een omvangrijke hoeveelheid data. Ter illustratie gaf ik in mijn brief van 25 oktober jl. aan dat bijvoorbeeld de data die het onderzoeksbureau van het ministerie van VWS gaat betrekken een aanzienlijk aantal mailboxen en ook netwerkschijven, datasystemen en chatberichten betreft. Bij het filteren van deze data gaat het om miljoenen documenten om tot een voor het onderzoek relevante dataset te komen. Tot slot heb ik in laatstgenoemde brief gemeld dat het ministerie van VWS als verwerkersverantwoordelijke de data van het LCH kan delen met het onderzoeksbureau. Hiermee wordt een deel van de eerdergenoemde complexiteit aangaande de data van het LCH opgelost.

Vraag 5.

Gaat u er wel voor zorgen dat het onderzoek, zoals vooraf is aangekondigd, blijft bestaan uit twee onderdelen: één deel over de aankoop van mondkapjes en het tweede deel over de aankoop van alle beschermingsmiddelen?

Antwoord op vraag 5.

In mijn Kamerbrief van 15 september jl. gaf ik aan dat de prioriteiten van het onderzoek onveranderd zijn. Zoals de toenmalig minister voor MZS in haar brief van 18 juni jl.³ heeft aangekondigd, bestaat het aanvullende onderzoek uit drie onderdelen. Allereerst wordt de overeenkomst met HA en/of Relief Goods Alliance B.V. (RGA) onderzocht. Vervolgens de andere twee overeenkomsten met een totaalwaarde van meer dan 100 miljoen euro en tot slot wordt gekeken naar mogelijke onregelmatigheden bij de overige overeenkomsten.

Vraag 6.

Gaat u er tevens voor zorgen dat beide onderzoeksresultaten separaat worden gepresenteerd, zodat zaken niet onder het tapijt worden geschoven en de Kamer antwoord krijgt op zowel de vraag waarom het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in zee ging met het bedrijfje van Van Lienden en zijn compagnons, terwijl er ook andere aanbieders waren, als op de vraag wat hierbij de rol van de top van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in het algemeen - en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in het bijzonder was? Kunt u een toelichting geven?

Antwoord op vraag 6.

Zoals ik ook op 14 oktober jl.⁴ in mijn beantwoording van Kamervragen aangaf, hecht ik er waarde aan te benadrukken dat het van belang is dat er door het uitvoeren van dit onderzoek volledige openheid komt over de gang van zaken.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 32 805, nr. 120

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 32 805, nr. 122

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 32 805, nr. 117

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, AH 326, 2021Z14570

Daarom richt het onderzoek zich niet alleen op het onderzoeken van de overeenkomst met HA en/of RGA, maar op alle overeenkomsten. De tweede fase van het onderzoek zal zich hierbij –zoals in de brief van 18 juni jl. toegelicht– richten op de overeenkomsten met een totaalwaarde van meer dan 100 miljoen euro en ook op de bredere kwestie van de inkoop van PBM tijdens de coronacrisis en ieders rol en verantwoordelijkheid daarin. Om ervoor te zorgen dat het beeld van de gang van zaken over de inkoop van PBM zo compleet mogelijk wordt, heeft de toenmalig minister in dezelfde brief genoemd dat het onderzoeksbureau de ruimte krijgt om de reikwijdte van het onderzoek uit te breiden om waar mogelijk alle signalen te kunnen onderzoeken. Hiermee kan ook gedurende het onderzoek nieuwe informatie in het onderzoek worden betrokken.

De onderzoeksresultaten van de verschillende fases worden separaat opgeleverd. Tot slot verwijs ik hierbij ook naar de Kamerbrief van 25 oktober jl. waarin ik aangeef dat het streven is om de resultaten van dit eerste deelonderzoek in het eerste kwartaal 2022 gereed te hebben en met uw Kamer te delen.

Vraag 7.

Bent u bekend met de uitzending van Eva Jinek, waar advocaat Plasman en cabaretier Van 't Hek aangeven dat ze de jacht hebben geopend op de mondkapjesmiljoenen van Sywert van Lienden & co en daarbij gerechtelijke stappen niet schuwen?

Antwoord op vraag 7.

Ja.

Vraag 8.

Deelt u de mening dat de door Van Lienden & co opgestreken winst van 28 miljoen euro (betaald met belastinggeld) moet terugvloeien in de staatskas? Zo ja, wat kunt / wilt u doen om advocaat Plasman en cabaretier Van 't Hek bij te staan in hun jacht op het terughalen van de mondkapjesmiljoenen? Kunt u een toelichting geven?

Antwoord op vraag 8.

De Nederlandse Staat is niet van plan om zich bij de door de heer Plasman voorgenomen aangifte aan te sluiten. Om de onderste steen boven te krijgen, voert het onderzoeksbureau namelijk een onafhankelijk onderzoek uit naar de overeenkomst met RGA. Ik wacht de uitkomsten van dit onderzoek vooralsnog af.

Vraag 9.

Deelt u de mening dat de eindverantwoordelijke op het ministerie, die deze zwendel mogelijk heeft gemaakt, ook gestraft moet worden? Zo ja, hoe gaat u dat bewerkstelligen?

Antwoord op vraag 9.

Ik verwijs nogmaals naar mijn antwoord op vraag 6 waarin ik benoem dat het van belang is dat er door het uitvoeren van dit onderzoek volledige openheid komt over de gang van zaken. Naast de overeenkomst met HA / RGA richt het onderzoek zich op de bredere kwestie van de inkoop van PBM tijdens de coronacrisis en ieders rol en verantwoordelijkheid daarin.

(1) AD, 12 oktober 2021, 'Stichting Sywert van Lienden schrappt beloftes over financiële verantwoording' (<https://www.ad.nl/binnenland/stichting-sywert-van-lienden-schrappt-beloftes-over-financiele-verantwoording~a1608eb5/>).

(2) de Volkskrant, 18 juni 2021, 'Onderzoek naar deal VWS met Van Lienden gaat langer duren: wat wist de top van het ministerie?' (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/onderzoek-naar-deal-vws-met-van-lienden-gaat-langer-duren-wat-wist-de-top-van-het-ministerie~b580d7ae6/>).

(3) NOS, 18 juni 2021, 'Topambtenaar VWS gaf telefonisch akkoord voor 100 miljoen aan Van Lienden' (<https://nos.nl/l/2385683>